

ברכת המושב כפר-יחזקאל

הגענו לגשר בנות-יעקב שליד משמר-הירדן, שם עצר בעדנו משמר הגבול הסורי ואמרו לנו שאין רשות להוציא פרות מסוריה ל"פלסטיין". אמרנו — הפרות הן בשביל מטולה ומושבה זו נמצאה אז בגבולות סוריה; הציעו לנו להתקדם צפונה, ממזרחו של הירדן, ולא נצטרך לעבור את הגבול שליד גשר בנות-יעקב. מובן שהצעה זו לא נתקבלה כלל על דעתנו. ביקשנום שירשו להעביר למשמר הירדן את הפרות האחדות שעמדו להמליט, ובוה הצלחנו; הבאנו 5 פרות למוכר תר משמר-הירדן ונשארו שם עד חצות הלילה. לאחר התייעצות במוכתר ירדנו באישון הלילה לגבול, וכשנוכחנו שהקצינים אינם שם, שיל-שלנו 5 „נפוליונים“ (מטבעות זהב צרפתיות) בידי השומרים הצ'רקסים והעברנו בשלום את כל העדר לגבולות הארץ.

בבוקר השכם שמענו את הצעקות של הקצינים, ויש להניח שהם גם לא חסכו מכות מהשוטרים, אבל אנו, את מה שרצינו ביצענו.

כיום, כשהנכם מסתכלים במוציגים, קשה להאמין שהתחלנו בפרה שהניבה 600-700 ליטר (הפרה המקומית) והגענו לפרות שמניבות פי עשרה מזה. על גודל העדר, תנובותיו וכו', אתם יכולים ללמוד מהדיאגרמות ומהחוברת. אנו מק-וויס לייצר בתשכ"ו למעלה מ-3 מיליון ליטר. להישגים אלה הגענו הודות לעבודה מאומצת של שני דורות — עבודה קשה ומסורה, ביום ובלילה, בשבתות ובחגים. עלינו להודות לרופאים הווטרינאריים ולמדריכים (בעבר — של הסוכנות וכיום של מדינת ישראל) על עזרתם ועצותיהם בפיתוח הענף.

לצערנו, אין המחלבה שלנו יכולה עוד לקלוט בצורה נוחה את כל החלב שהננו מייצרים; אנו מקווים שהמוסדות, ובייחוד הבנק לחקלאות, יסייעו בידינו בהקמת מחלבה מודרנית, רחבת-מידות, שתמנע מחברינו את העמידה הממושכת בתור לשם מסירת החלב.

בזמן האחרון הננו עדים, לצערי הרב, להלך-

הנני לברך בשם המושב כפר-יחזקאל את כל באי התצוגה ומארגניה. בעולם הגדול מתקיימות תערוכות בקר לעתים קרובות והן משמשות חג לאיכרים ולכל באיהן. אצלנו בארץ אין הן כה שכיחות ואני מקווה שהתערוכה כאן היא רק התחלה וימשיכו בכאלה ברחבי הארץ.

אנחנו, כאן במושבנו, הננו מהבוקרים הוותיקים שבארץ. לפני שנים רבות מילאנו תפקיד של ספקי בקר למשקים שונים ומבכירותינו ופירותינו שימשו יסוד טוב לכינון הענף ביישובים רבים. התחלנו בפרה המקומית, דלת התנובה, כשבאותו זמן החזיקו כבר בדגניה, במחניים ובאיילת-השחר בפרות דמשקאיות. לנו לא היה כסף לרכישת פרות כאלה, ורק כעבור שנים אחדות הוקצב לנו תקציב מיוחד לקניית פרות דמשקאיות. ברצוני לספר לכם על פרשת רכישת פרותינו הדמשקאיות לפני כ-45 שנה. יצאנו, אני, חבר מאילת-השחר והמומחה משולם גפנר לדמשק, כשבידנו המלצה מאת הח' יצחק בן-יעקב ז"ל ליהודי דמשקאי בשם ששון. שוטטנו בכפרים ובבוסתנים כעשרה ימים עד שהצלחנו לאסוף את מספר הפרות הדרושות לנו. יצאנו בבוקר השכם מדמשק, חזרה לארץ, ונוהגים לאט-לאט בעדרנו „המשובח“. ההליכה היתה בקצב איטי כדי לא לעייף את הפרות בדרך כה ארוכה. בלילה נחנו בחאן אחד ולמחרת היום

ידידיה, עבור הקמת מבנה לבקר חלב לדוגמה. את הטקס נעלה מקהלת הקיבוץ השכן „הגב-עתרון“, להנאתם הרבה של כל הנוכחים.

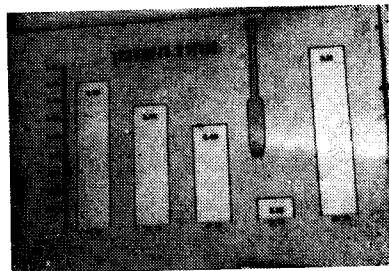
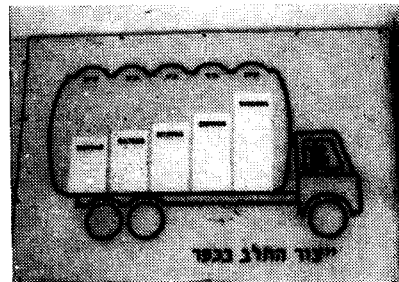
המוזמנים נסעו לבתיהם, אנשי הכפר החזירו את הפרות ושבנו לעבודתם, בעלי הפרסים העמידו את הגביעים בכותל המזרח שבביתם ברוב גאווה (מוצדקת) וכולם יצאו בהרגשה טובה, הרגשת חג. ועל כך יבואו על התודה כל הרבים שתרמו להצלחה.

אלי סמסון

שה"מ לשכת הדרכה בית שאן

רוח של זניחת ענף בקר החלב במושבים כבקי- יבואו על שכרם. אסיים את דברי בברכתו של בוצים, אולם הנני מעיז להביע את התקווה שיי- יואל הנביא: „והיה ביום ההוא יטפו ההרים מצאו עוד רבים, שמתוך אהבתם לבעלי-חיים, עסיס והגבעות תלכנה חלב...“ י. יבין

דיאגרמות המדגימות את התפתחות הענף בכפרי-חזקאל

הטיפול במרעה ותנובת החלב

אמנם בארץ, אין המרעה מופיע כגורם בעל ערך בכלכלת משק החלב, אבל יש להניח שהנעשה והשנמע בשטח זה בחוף-לארץ יעורר ענין מה בקרב בוקרינו. בתחנת הנסיונות שבסקוטלנד נערכו ניסויים בהשבתה, תוך מגמה לצמצם את התוצאות לקניית מזון מרוכז; הניסויים נמשכו מ-1958 עד 1962 ואלה הן התוצאות: עדר הפרות ביחידה משקית זו גדל מ-50 פרה ל-53; התנובה עלתה מ-184 אלף ליטר ל-225 אלף ליטר; התנובה הממוצעת לפרה עלתה מ-3690 ליטר ל-4250 ליטר, תנובת החלב לכל אקר (4 דונם) של אדמות איתו משק עלתה מ-1350 ליטר ל-1710 ליטר. השימוש במזון מרוכז פחת מ-250 גרם לליטר ל-179 גרם. יתרת ההכנסה מחלב (לכל פרה), לאחר ניכוי ההוצאה למזון מרוכז, עלתה מ-111 ל"ש ל-129 ל"ש. בריאות העדר היתה מצויינת.